

نشریات کربھی

۱۰ نجی جز

یسو دیپر

روسچہ دن ترجمہ ایڈلنی

مترجمی

محمد فاتح الکریمی

محرری

ف . ف . بوتسیکوویچ

اورنبورخ

محمد فاتح بن غلمان کریموف مطبعہ سی

۱۹۰۵

اورنگزور غنڊه محمد فاتح ڪريموفده صاقله نڊه در:

[اوز اثرارندن]

ياوروپا سياحتنامه سي	۷۰	تین
شاگرد ايله استودينت (ايکنجی طبع)	۱۰	۰۰
قائن آنا	۱۰	۰۰
خاتونلار وظايف	۱۰	۰۰
صالح باباينگ اويله نوي	۵	۰۰
عرب طويي (روسجه دن ترجمه)	۱۰	۰۰
ترک خانملري (فرانسزجه دن ترجمه)	۸	۰۰
معلملره رهنما (برنجی جزء)	۸	۰۰
» » (ايکنجی جزء)	۱۲	۰۰
جهانکير مخدوم برنجی جزء	۵	۰۰
تربيه لي موژيق	۵	۰۰
قریمه سياحت	۴۰	۰۰
مرحوم غلمان آخوندک ترجمهء حالی	۳۰	۰۰
نشریات ڪريمی (روسجه دن ترجمه . احوال اهمه دائر)		
آپروجه هر جزئی	۱۲	کاپک
بر سنه ده نشر اولنه جق ۱۲ جزئی ۱ روبله	۲۰	۰۰

تيز دن باصيله جق :

حضرنک چابوي . قارت حضرت قورغان طوزاق .

نشریات کرسی

۱۰ نبعی جزء

یسودیلر

روسجه دن ترجمه ایلدی.

مترجمی

محمد فاتح الکریمی .

محرری

ف . ف . پوتسیکوویچ .

Типография М.-Ф. Г. КАРИМОВА, Оренбургъ.

محمد فاتح بن غلمان کریموف مطبعه سی — اورنبورغ .

دعوتِ ایلیم

دعوتِ ایلیم

Дозволено цензурою С.-Петербургъ, 16 Марта 1905 г.

بو رساله مزده قصقه غنه صورتده اولسه ده يهوديلر حالندن بحث ايلك جگزه . روسجه ده « يۇرى » ديه آتالمقده ياكه عوام تلمده « ژيد » ديه يوروتلمكده وفرانسوزجه ده « ژوويني » ، بزم مسلمان تلملرنده يهود ، جهود ، بنى اسرائيل اسملريله ياد ايدلمكده اولان بو خلقنىڭ احوالنى بيلورگه تيوش ايدوچى سببلر كوبر . مثلا بعضيلرى بونلردر : بونلر پك اسكى بر ملت اولوب الله تعالى نك برلگينه اڭ اول ايمنان كيترمشلردر . بونلر بزنك قرآنمزده بر چوق يرده ذكر ايدلمشدر ، محمد عليه السلام نك مدينه گه كوچكاندن صوڭغى بر نيچه واقعلرى يهوديلر ايله اولمشدر . اسلاملرنك ترقى ومعارفلى وقت لرنده بر چوق يهودى علماسى ، حكماسى واطباسى اسلاملر آره سنه واسلام مأموريت لرنده بولونهرق علوم وفنونه خدمت اينمشلردر . حتى شول سببن بعض بر يهودى قصه لرى شريعتمزه كروب ير طوتوب قالمشدر ، بو كونگى كونده يهوديلرنك اڭ كوب مقدارده بولونغان يرلارى بزم وطنه زاولان روسيه ده در ، بناء عليه قايدو وارسه قده يهودى ايله كوريشورگه ، معامله ايتارگه طوغرى كيله در ، اسكىدن بيرلى بزم تاتار سوداگرلارى قولنده اولان آليش و بيريشلرنى آقرونلغ ايله قولمزدن آلوب بئروب واروچيلر كينه اوشبو يهوديلردر .

علم ومعرفت كه هوس ، سوداغه ومعيشت كه اوستالى ، هر نرسه گه تدبير يوروتوب چاره طابا بلوچيلك ، نه قدر قسنقى لقده بولنسه ده سعى وغيرتنن آيرلماينچه مقصودقه طوغرى هركت ايتوچيلك كبنى اشلر حقنده عبرت آلنهجق بر ملت وار ايسه كينه اوشبو يهوديلردر . يهودى ملتى مسئله نى بيك قصقه اوزگان : « دنيانك طوتقاسى آقچه در ،

آقچه آرقه سنده دنيای ايراوی جميع مقصودلرغه ايريشوب بولادر،
بناء عليه هر شين اول بز آقچه لی بولورغه طريشه يق « ديكانارده
درحال شوکارغه کرشکانلر . هم في الواقع شول آقچه لری آرقه سنده
يهوديلرنک دنيانک هر طرفنده نه درجه ده الوغ اشلردوندر دکلرينی بيلن
آدم حيرته قالور . بو کونکی کونده بتون دنيا ده غی بايلقنک اوچدن
بر الوشی يهودی قولنده اولديغی حساب ايدلمکده در ديپور لر . بزم
شريعتمزنک : « بر وقت کلورکه دين صافلار ايچون دينار لازم
اولور » ديکان سوزيني يهرديلر بز دن بخشيراق آکلغانلر بولورغه
اوخشيدر !

محمد فاتح

یهودیلر

یهودیلرنک احوالی تورات وانجیلده [هم قرآنده] تفصیلا بیان ایدلمشدر. بونلره بناء شویله آکلاشیله قلمدرکه: بنی اسرائیل اسمیهله یاد ایدیلن بو یهودی قومی بر وقتلر جناب حق طرفندن کند یسینه یقین ایدوب صایلانمش بر ملت ایدی. یهودی قبیله سینک قارت بابالری اولان ابراهیم، اسحاق، یعقوب پیغمبرلرنک ایزگولکلیری هر میننه الله تعالی بونلره کندیلرینک نسلندن الوغ بر پیغمبر کوندره چکنی وعده ایتدی و بونلرنک نسللری مصر فرعونلری قولینه اسیر توشوب آغیر خدمتلرده عنابلندریله باشلاغاچ جناب حق موسی علیه السلامنی بیاروب بونلرنی اسیرلسکدن قوتقاردی، طور سینا آدلی طاغده موسی علیه السلام غه تعلیمات احسان بیوردی، بنی اسرائیل قومینه قوس یاننده غایت منبت، معمور و وبال ایله سوت آغوب طوره طورغان دیرلک «کنعان» اسملی یرویردی. یهودیلر بویرده پادشاهلق قوروب داود و سلیمان علیه السلاملر زماننده غایت ترقی ایدیلر.

یهودیلر بر نیچه مرتبه جناب حق حضرتلرینه عاصی اولوب امرینه قارشو کلایلر و منی بعض وقتلر بتونلای حق دیندن آیریلوب صنم غه طابنمغه باشلادیلر. شونک جزاسی اوله رق الله تعالی حضرتنی بونلرنی وقت وقت مجوسی لر قولینه توشوردی. آخرنده بونلر بو کناهلرندن توبه ایتکچ جناب حق اوزینک چپکسن اولان رهمنی و مرهمنی ایله بونلرنک قباہتلرینی عفو بیوردی و اوزلرینی طوغری یولغه کوندرمک اوچون پیغمبرلر بیاردی. فقط بر آرز وقت صوگره الله تعالی طرفندن

عیسی علیه السلام کوندریلوب انجیل حکمی بویوچمه ایمان اینارگه امر بیورلر قده یهودیلر عیسی السلام غه اشانماینجه افکار بولیمه کردیلر (وخرستیانلرنک اعتقادینه کوره) عیسی علیه السلامنی طوتوب صلیب شکلنده آغاچقه قاداقلادیلر . انجیل نك حکمی یر یوزنده طارالوب برچوق خلقلر واک کوبسی مجوسیلر بونی قبول ایررک خرسینیان اولمغه باشلادیلر ، حالبوکه یهودیلر همیشه اوزلرینک انکارلرنده دوام ایتیمکه ایدیلر . لکن آره سی اوزاق اوتمادی یهودیلر الله تعالی نك غضبینه دوچار اولدیلر : حضرت عیسی طوغاندن بایطاق ییللر اوتکچ اول وقتده غی روما حکومتینک عسکرلری یهودیلر اوستینه هجوم ایدرک پادشاهلقلرینک مرکزی اولان قدس شهرینی واک ضرور عبادتخانه - لرینی خراب ایروب قاره طوبراقغه آیلاندردیلر ، اوزلرندن برر میلیون قدر آدمنی قتل عام ایتدیلر ویوزمنگلرجه سنی اسپر آلدیلر دشوندن قوتولوب قالغانلری پیریشان صورتده بتون یر یوزینه طارالدیلر .

یهودیلر یاوروپاغه کوچوب کیلگچ اوللری یالکیز آنک غرب طرفلرنده واک باشلیجه نهمه مملکتلرنده یاشامقده ایدیلر . فقط آنده اوزلرینی بیک قصا باشلاغاچ بوندن تقریباً منک ییللر مقدم آقرون آقرون غنه پولشه مملکتینه کوچمکه باشلادیلر . پولشه خلقی اولان اصلایانلر یهودیلرنک کیلکان برسنی قبول ایدیلر . پولقلرنک بویله خوش قبول ایدولرندن استفاده ایدرک یهودیلر ، پولشه گه بیک کوب مقدرده کوچوب کیلوب تمامیه یراشه شلردر . اول وقتلرده اوز باشمنه آیروم پادشاهلق اولان پولشه نك کورشیمی روسیه گه دخی کوچمک اوچون یهودیلر طریشوب قاراسه لرده اصلا رغصت بیرلمگان ، حتی سودا اوچون وقت جه غنه کیلکانلریده طوتیلوب کیری یبارلگاندیر . فقط بوندن یوز ییلدن آرتوغراق اول زمانده ایکنجی یقاترینه نك

پادشاهلغی وقتنده ، روسیه نك جنوب طرفنده یاگی ضبط ایندیلوب «نوؤوروسیه» اسمیله معروف اولان یرلرگه کوچمك اوچون یهودیلرگه رخصت ویرلمشدر. صکره لری پولشه پادشاهلغی منقرض اولوب تقسیم ایدل یگی زمان پولاقلا ایله برگه یهودیلرده روسیه قول آستینه توشوب اوز تبعه سی اولدیلر. اون طوقزنجی عصر نك اوللرنده ، ایپراطور برنجی آلکساندر زماننده روسیه تبعه سی اولان یهودیلرگه بعض مساعده لر ویریلدی. شویله که : صنعکار ، سوداگر اولان هده عالی مکتب تحصیل کورن یهودیلرگه روسیه مملکتینک هریرنده یاشارغه رخصت اولندی ، لکن بونلردن باشقه لرینه شول اولنه طورغان یرلرنده گنه یاشارغه تعیین ایدلدی. شونک اوچوندرکه روسیه نك غرب و جنوب طرفلرنده بر نیجه یرلرده یهودیلر کوب اوله رق برگه چیولاش حالده یاشارغه درلر.

عمومیت اعتباریله قاراغانده یهودیلرنک تنی بغدای توسلی ، صاچلری قاره وکوبسنجه بودره ، ماڭغایلری طار ، کوزلری کچره ک ، کرپکلری اوزون ، قاشلری قویو ، بورونلری اوزون وپوکرایوب اوچی آستقه اییلگان ، ایرنلری نچکه بولادر. حاصل : چهره لری معنیدار ایسه ده پک متناسب دگلر. یهودی خاتونلری آره سنده بعضا غایت گوزللی بولونه در.

یهودیلر اوزلرینک ملی عادتلری اوزره یوروغانده زلفلی بولار ، یعنی صاچلرینک بر مقدارینی بودرکالندروبره ک ایکی قولاقلرینک آلدی طرفلرندن یاڭاقلرینه اصلند یروب توشوره لر ، بعضا بوزلقلر جیلکه لرینه قدر اوزایش بولونه در. یهودیلرنک اوزملی کیوملری آچیق یاقالی کولمک ، جینکسز کامزول ، توبان طرفی تز آستندن بوغوب باغلانغان اشطان ، اوستندن کینک قوشاق باغلانمش وادکچه که قدر اوزون قافتانندن عبارتدر. بو قافتانلری یون یا که یفک ماتریالردن

بولادر. آياقلىرىنه اوزون بالىلىرى او يوق باش و آنك اوستىنن توفلى، باشلىرىنه «يرمولقه» ديب آتالا طورغان بارخات كله پوش، مامق اشلاپه ياكه تيرى بورك كيه لر. خانونلىرى عادتده اوزون و طار يوبقه، قصب طوره طورغان قوفته كيه لر.

يهوديلرنك كيلوشسز اولان بوكيوملرى بونىن برنيچه يوز يىللىر اول، طشى كورنىشلىرى برلنوك خرستيانلردن آيرىلوب طورور اوچون، قبول ايدامش ايدى. بوكونكى كونده بونلر بوندايون كيوم ايله يوررگه هيچ كيم طرفندن مجبور دگل، حتى بوكيوملرى روسيه حكومتى طرفندن منع ايدلمش ايسه ده يهوديلرنك كوئللر بنه بوكيوم پك خوش كورنمش اولماليدركه آز برتغيير ايله بوكونگه قدر شول روشقه كيونمكده در لر.

باي يهوديلر قوشى لىرغه، اوزلرينك بايلقلىرىنى بىلدرترگه، حتى بولغان قدر بىسندن آرتدىروبراقده كورساترگه ياراتالر. خاتونلىرى كيوم عاشقى در. يىك، بارخات و باشقه نرسه لردن كوزل كيوملر كيوب، برنيچه شر يوزك، الوغ آلقه لر قيمتلى و يالتر او قلى طاشلردن ياصالامش مويونلقلر ايله و خصوصا بىك سوديكارى اينچو، ايله زينتلنرگه غايت هوسلىدر لر.

يهوديلرنك كوبسى طشى ياقىن بىك كىنوب قوشى لنوب يوررگه هوسلى ايسه ده آره لرنده كيوم خصوصنده غايت صاران اولوب بىك ناچار يور وچىلر يده سىره ك دگلدر. اوزلرينك بىخسى غنه بايلغى بولا طوروب يهوديلرنك بىك كوبسى يالسىز كولماكن ديب ايتورلك كزمكده در لر. بىخسى كىنوب يورومك يهوديلرگه اوزلرينك شريعتلىرى بويونچه لازم اولوب آنده آيرم آچيق: «آشا، اچ اوزگنك بايلغىكن دن توبان درجه ده، كيون اوزگنك بايلغىك درجه سنه، چونكه كيوم كشى نك اعتبارىنى آرتدره در» ديب آينلسه ده يهوديلرنك اك كوبسى

شریعتلری بونک بو حکمنی یالسکیز بایراملرنک گنه یرینه کیموره لر . بایراملرنک
یهودیالرنک هر برس حتی اک فقیرلر یه ممکن مرتبه تمیز و کوزل کینورگه
طرزیشه در .

یهودیالر قافتان اچندن ژیلیمتکه کبی دخیده بر نرسه کیه لر ، بونک
تیره سندن بریب یوروتلیگان بولا . یهودیلر بو کیومنی کیچه و کوندز
اوسنلرنن توشورمیلر ، چونگه آنلرنک اعتقادلرینه کوره « سیسالی »
دیبا آتالا طورغان شول ییب اوزلرینی جن و پریلردن صاقلیلر .

آشاوخصوصنده یهودیلر بیک آز بر نرسه ایله قناعتلنمکده اولوب
یالسکیز اچدن اولمزلک درجه ده گنه آشیلر . کوب هم یش آشامق
و آشاوون لذت آلمق بونلرجه کناه و قورصاتی قللغی صانالمقده در .
هم حقیقتاده یهودیلر آچلی طوقلی غنه یاشیلر : بر کیساک ایکمک ایله
بالق ، بر ایکی کولای ، آزغنه صارمصاق ، صوغان یا که طورما بولسه
بتون کون بو یونجه یورت جماعتینک بارسیده طوق بولادر . یهودیلر
ایتنی سیرهک آشیلر . چونکه دوگغوز ایتنی بونلرجه حرام اولدیغندن
وموگوزلی حیوانلرکده یالسکیز آل صانی غنه آشارغه یارادیغندن اولده
بر نیچه شرطلر برلن گنه درست اولدیغندن یهودیلرگه ایت آشاو بیک
قیمت که توشه در . همده بونک اوستینه یهودیلرنک شریعتی بو یونجه
آشده قان استعمال ایتو درست اولدیغندن بونلر ایتنی پشومزدن
وقزدرمزدن اول صوغه سالوب قانی وسولی بتسون اوچون بر نیچه
ساعت صواچنک طوتالر . بناء علیه ایتنک اصل فائلی قسمی وسولی
صوغه چغوب بتدیکی جهنله پشروکان ایتلری لنتسز وطویمسز بولوب
قالدر . بایراملرنده و باشقه جه الوغ کونلرنده یهودیلر بالق آشارغه
بیک هوسلیدلر . خصوصاً شچوکه بالغنی بیک سوه لر . هیچ بر شنبه
کونی بونسز اوتمیلر . ایسرتکیچ اچو طوغوروسنده ده یهودیلر برده
چیکدن اوتمیلر . گرچه بایراملرنده هیچ بر یهودی آراقیسز یا که

شرابسن آشارغه اوطورماسده بیک چامالابقنه اچهلر، ایسروب یوروچی بونلر آره سنده بتونلای یوق دیب ایتورلسکدر .

اوزلرینک شریعتارینه بنا^۱ یهودیلر بتون عدرلری بویونچه جماعتلی [خاتونلی] بولورغه تیوشدر . شونک ایچون خاتونسزوبالاسز

یهودی بیک سیرهک بولونه در . اگر بر یهودینک خاتونی ئولسه یا که آیرلشسه لر اول یاگادن مطلق اولنورگه تیوشدر . حتی اوزی قارت

بولسه ده خاتونسز یاشامق بونلر قاشنده گناه صافالادر . بونلر قاشنده نکاح واولنو غایت بیخشی وئوابلی بر اشددر . اولنگان کشی نکاح

وقتینه قدر اولان بار کبک کناهلری یارلقلاندر دیه اعتقاد ایدهلر . طوررغه یورتنی ، خاتونی وکوبرهک بالا چاغاسی بولو هر بر یهودینک

اک تلاگان نرسه سیدر . اون بش — اون آلتی یاشلرگه یتهش قزی بولغان آتاآنالر نیچکک بولسه قزلرینه کیاوئزلی باشلیلر ، حتی بعضیلری

شونک ایچون آزمی کوبمی یراقاقده اولان شهرلرگه مخصوص وکیللر یبارهلر . کوبسنچه یکت ایله قزنک اوز آرتلرنده عقولشه لر ، اولدن

یکت قزنی ، قزیکتنی اصلا کورمگان بولادر . عقولشدکن صوگره یکت ایله قز بربرسینه خط وبولاک یبارشمکه باشلیلر . یکت طرفندن قزغه

بیریلهچک مهنرک کوبمو اوله جغی سویاشندکن صوگ نکاح کونی تعیین اینله در . شول کوننی موکلی کویلر ایله موزیقه اوینالا باشلیدر ، کیلون

بولاجاق قزنی کیوندره لر ، ساچلرینی سوتهلر . اول شونده یغلاب طوره در . صوگره کیاو کملوب کروب قزنک باشینه بریاولق یابادر .

باشینک « هر وقت اوزینه اطاعت ایتارگه تیوشلی اولان ایری طرفندن اورتولوش اولدیغنی خاطرند طوتار ایچون » کیلون بوندن صوگ

باشینی هر وقت یابوب یوررگه تیوشدر . بوندن صوگ موزیقه اویناب کیاونی نکاح اوقولهجف یرگه آلوب بارهلر . اوزاقلاماینچه آنک آرتندن شونک قزنی ده ایلته لر . یهودی لرینک نکاهلری اوزلرینک « سیناغوسی »

یعنی عبادتخانه لری یاننده مخصوص بیلسگی لنگان بر یورتده اجرا ایتله در . « راببین » لری [اماملری] نکاح اوقوب دعا قبله ، آندن صوڪ کباوقزنك بارماغینه یوزوڪ کیدروب : « موسی پیغمبر شریعتی بوویونجه سنی اوزیمه هلال جفت ایتدم » دیب آیته در . بونسن صوڪ کباوایله قز بر ر رومقه شراب اچهلرده کینه موزیقه ایله اویگه قایتالر . اوده یکت ایله قزنك آتا آنالری ودوست آشنالری ضیافت ومجلس یاصیلرده شونك ایله طوی تمام بولادر .

اگر اویله ننگان بر یهودی بالاسز کوینچه وفات بولسه ، آنك اسمی بتونلای بتوب کیتماسون ایچون ، شونك طول قالغان خاتونی ایله اولنگان یهودینك طوغان قرداشی یا که قرداشلرندن الك یقین بر کشیسی اویله نرگه تیوش . اگر بونی قبول ایتماسه لر آنلر ایچون ضرر عیب بر اش سانالادر . شاید عیب بولا طوروبده قبول ایتماسه لر اول وقت بوروشچه معامله قیلونهدر : اعتبارلی قارتلر وتورلی صنعتدن الوغ آدملر جیولالار . شونارنك اورته سنده اولکان یهودی نك طول قالغان خاتونی اوطوره . شونك ایله اویله نرگه تیوش بولوبده قبول ایتمکان اولکان یهودینك طوغانی یا که قرداشی اوز اوستینه آق کیوملر کیمه رك شول آدملر حضورنده طول خاتوننك آیاغینه برباشماق کیدروب صالدره . بومعامله اوزینك اولنگان قرداشی ایله بوخاتون آره سنلغی ایرلك خاتونلای مناسبتنی بترو دیکان سوز بولادر . بونك اوزرینه شول طول خاتون ، اوزینی آلورغه قبول ایتمیگی ایچون ، شول آدمنك بیتنه توکوره در . اوشبو معامله دن صوڪ اول خاتون باشقه ایرگه کباوگه باررغه اختیاری سانالادر .

یهودی خلقی عائله تشکیل ایتوگه هوسکارلق وعائله سینه محبت ایتوجیلک ایله ممتازدر . ایرلری خاتونلرینه هر وقت بخشی معامله ده بولونهدر ، آنلرنی اصلا خورلامیلر ، قاطی آیتمیلر . یهودی هلماسندن

برسی: « خاتونلرنی قدر و حرمت ایدیگیز، چونکه یورتنک راحت و برکتی آنلر ایله در » دیمشدر. یهودی قزلری عمومیت ایله یغشی خاتون، اجتهادلی آنا، تدبیرلی و قولندن ایش کیلوجی یورت خوجه سی بولالر. کیاوگه بارغاندن صول یهودی قزلرینک حقوقلری [پراوالری] کوب مرتبه آرتادر: یورتنک تمامیه باشلغی اول بولا، بالالرینی تمام اوزی دیگانچه قاری، عائله و یورت اشلرنده هر وقت آنک سوزی آلد بولا، شونک ایله برابر سودا اشلرینه ده قاتناشا. ایرینه اوک قول بولوب یاردم ایته و کوبسئچه ایرینه اوزی تدبیر بیروب یول کورساتوب یوروته در. اولن قالغان عادت بویونچه یهودی خاتونلرینک دیندارلری بو کونگه قدر همیشه باشلرنده غی ساچلرینی قردیروب آنک اورینه ماقدن یا که یفکدن یاصالمش یالغان ساچ قویوب یوریلر. چونکه شریعتلری بویونچه یهودی خاتونلری هر آید بمرتبه غسل لنب بتون تنلرینی تمیزلرگه تیموشدر. اگر ساچلرینی قردماسه لر کویا ساچ آره ایرینه صو ایریشوب تمیزلنماینچه قالغان یر بولو احتمالی واردر. موسی پیغمبر شریعتینک اساسنده بعض برسبیلر ایچون ایر ایله خاتون غه بربرسندن آیریلوب نگاهنی فسخ ایتو جائز اولدیغندن یهودی علماسی بوخصوصه ضرر کتابلر یازمشلر و نگاهنی بوزارغه یاری طورغان سبب اولمق اوزره برنیچه وجه لر بیان ایتیشلردر. بونلر جهله سندن بعضیلری: خاتوننک بالا کیتراوی، خلقسزلغی، ایرینه اطاعتسز بولووی در. ایر ایله خاتون آیرلشقانده یهودیلرجه مخصوص ترتیبیلر واردر که اوشبو طریقچه در:

خاتوننی آیرمق ایستگان ایر، یا که ایرندن آیرلمق ایستگان خاتون نکاح وقتنده قویولمش شرط بویونچه مهرنی تولارگه همه نیچون آیرلمق ایستدیگی نك سبیلرینی کاغذ که یازوب شاهد لر حضورنده ایر آیرمق ایستاسه خاتونینه، خاتون آیرمق ایستسه ایرینه بیررگه

تيموشدر. اوشبوندن اعتبارا نکاح بتمهش صانالوب ايرگه ايکنجی خاتون آلورغه، خاتون غه ايکنجی ايرگه باررغه ياريدر. بالا بولسه بعضیسی آتا ياغنده، بعضیسی آنا ياغنده قالادر.

طلاق يهوديلرده هر نه قدر ينكل بولسه ده واقع بولغانی آزدر. چونکه بو بخشى برایش صانالمی، خصوصاً ايرنن آيرلغان خاتون غه بيك قیيق قاريلر، حتی ايکنجی مرتبه آنک ايرگه باروويده مشكل بولادر. يهوديلر اوزلرينك بالالرينی بيك سويوب غایت يومه شافلق ايله معامله ايتنه لر. بالاسينك بالاسنی يا که دخیده توبانگيلرينی کورمک يهودی ایچون بختبارلقنك اڭ الوغ درجه سی صانالمقده در. اوزلری هر نه قدر فقير بولسه ده يهودی عائله اری بالالرينك آرتوب جما - عتلرينك كوبايووينه سوينه لر، چونکه شونك ايله برگه برکات آرتا ديب اعتقاد ايتنه لر. شونك ایچوندرکه يهودی عائله لری عادتاً بيك كوب جهاعنلی بولا وباشقه خلقلرغه قاراغانده بونلر غایت تيزلك ايله آرتادر. بالالرينك اڭ کوچگنی يهوديلر «يورتنك الماسی» ديب يوروته لر. يهوديلر اوزلرينك بالالری ایچون هيچ بئر نرسه قزغانمیلر وهیچ بر فداکارلقن چيکنمیلر، حتی بالالرينی کشی يا صار ایچون اوزلری هر توری آغرلقى غه توزوب اڭ ضرور نرسه لرننده طمولالر. يهوديلر هيچ بر وقت بالالرينی ياشلسکن فابريق وزاود خدمتلرينه يباروب تربيه وتعليمسز قالدررغه راضی بولمیلر، بلسکه آنلرنی تعليم وتربيه ایچون قوللرنن کيلگانجه اجتهاد ايتنه لر. شونك ایچوندرکه يهوديلرنك هر قابوسی اوزتللرنجه اوقورغه يازارغه بله در. اوزلرينه بيك صور فائده سی وارلغنی آڭلاب يهودی خلقی علم ومعرفت نك قدرینی بيك بله لر.

اير بالالری طوغاچ سکزنجی کوننده سنت که بيمه لر. بو عادت يهوديلرده بو کونکه قدر همیشه واردر. آنادن طوغاچ سکزنجی کوننی

ایر بالانی سیناوغوغی گه (عبادتخانه گه) آلوب باره لر. شونده دعوت
اید لسان قارتاردن بریسی بالانی قولیمه آلوب دعا اوقی، آندن
صوک مندرگه یاتقره لرده سنت ایته لر. بو معامله تمام بولغاچ بالانک
آتاسی اوزینک قرداشی روغنی ودوست آشناسنی اوزینک اوینه
ضیافت که چاقروب شادلق و بیرام ایته لر. اگر قز بالا طوغسه طوغا
ننک برنچی شنبه سنده آناسینه هم بالاغه دعا ایته یروب صبیغه اسم
بیره لر.

اولوک کومولری حقنده هم یهودیلرنک اوزلرنجه مخصوص معامله
لری وارد: اولوکنی صالام ایله دوشه لمش ایده نگه یاتقروب باش
اوپینه شم یاندره لر، یانینه صووسولگی قویالر. کویا بونلر اولوکنک
جانی یوولسون ایچون کرک بولدر. اولوکنک یورت جماعتی و قردا
شلری یغلاشه لر، لکن اولوکنک تنینه اصلا قول تیدر میلر. چونکه
بو اوزلرینک شریعتلری بویونجه یارامیدر. بوندن صوک کفنلاب
زیارته آلوب کیته لر. بارغانده: « صدقه جاننی هلا کندن قوتقاره در»
دیکن دعانی اوقیلر. یهودیارنک اوزلرنده اولوک کفنلاوچی مخصوص
آدملر بولونه در. زیارتنک قابقه سی تربنک راببین (امام) لری اولوکنی
قارشو آلوب جنازه نمازی اوقی، بوندن صوگره هر طرفی طاقته ایله
قاپلانهرق تابوت کبی ایدوب یا صالمش قبرگه توشوروب اوستندن
طوپراق ایله کومه لر. قبرنده قوبارلغاچ طایانوب قدس که باررغه
اوکغایراق بولسون ایچون قبرگه کومگنده اولوکنک قولیمه بر طایاق
قویوب قالدیره لر. اولوکنی کومشکان کشیلر اولرینه قاینماسدن اول
قوللرینی یووالر اولوکنک قرداشلری برنیچه کونکه قدر یالان آیاق
کوینجه ایده نگه اوطوروب یغلاشه لر.

آخرت کونی نک نیچک بولاجاغی موسی پیغمبر طرفندن یازیلوب
قالدرلمغانغه کوره بوخصوصنی یهودینک راببین لری اوزلری تلاکانچه

کیشلشدروب بیان ایتهمشلردر. مثلا: بونلرنک بیانلرینه کوره یرجنتی، کوک جنتی اسمنده ایکی اجماخ؛ وتوبان تموغ؛ یوغاری تموغ اسمنه ایکی تموغ واردر. منگولک قالا طورغان کوک جنتینه کرمدن اوّل یخشی کشیلرنک جانلری اجماخ ترکلگینه بر آز کونگور ایچون الگاری یر جنتنده بر آز بولنوب آندن صوک کوک جنتینه کرمرکه درلر. همه یوغاری تموغ شنبه کونئی بایرام ایتهمکان وسنت که بیرلمکان کشیلر ایچون، توبان تموغ ایسه باشقه کناه ایالری ایچوندر. قیامت کونی واجماخ ایله تموغ اهللری حقنده یهودی راببین لری بیک کوب تورلی نرسه لر بیان ایته لر و آخرت کوننده یهودیلرنک بارسیده قدس که جیولشوب شادلق ایته جکلر وموسی پیغمبر کیلوب شونده یهودیلرگه غایت اعلا برضیافت ویره جکلر دیلر.

وقتيله یهودیلر، یهرلش بر بنانک کیمساکلری کبی، معیشت در یاسینه طارالوب کیتکان وقتده بتونلای یوغالوب کیته ایچه اوزلرینی محافظه ایده بیلسونلر ایچون یهودی ملتینک باشلقلری بونلرنی برگه باغلاب «باغلانمش کویچه برلسکده یوزه طورغان سال» حکمنه ایدوب یبارمشلردر. دنیا ده بولغان بیک کوب تورلی و کوچلی ملتله آره سینه قاتناشه رق یهودی نسلی اوزلرینک ملیت وقومیتلرینی یوغالتماسون ایچون بونلرنک اول وقتده غی الوغلری وباشلقلری هر تورلی معامله لر، عبادتله، عرف وعادتله، قاعده لر، بیورقلر، طیولر، تنبیه لر، توصیه لر کبی بر چوق نرسه لر ایله یهودیلرنک قوللرینی وآیاقلرینی برگه باغلامشلردر وبونلرنک هر قایوسی منک یل غه یقین بر زمان ایچنده، یهودی ملتینک باشلقلری اولان تورلی عالملری طرفندن یازیلهرق «طالمود» اسمیله آتالمش کنابلرنده مذکوردر. طالمودنک لغت معناسی «اوگره نو» دیمک اولوب حقیقتده ایسه طالمود توراننک تفسیرندن عبارتدر.

اوزلرینی حضرت موسی نك وارثی صانامقده اولان طالمودنك
 برچوق محررلری یهودی نك الله غه، انسانلر غه، و اوزینه فارشو اولان
 معامله و بورچلرینی ممکن مرتبه تفصیلا بیان ایغارگه طریشه شلردر .
 بو محررلر نك هربری اوزلری یازغان وقتده، اوزلردن اول یازغان
 کیشیلر نك سوزلرینی، کرچه زمانینه کوره اصلا موافق بولمغان سوز
 بولسه ده، طالمودده شول کوینچه قالدیرغانلر و آنک اوستینه اوزلری
 طرفندن دخیده بیک کوب قاعده لر قویوب یهودی خلقی نك معیشتی
 ایچون غایب اوکغایسز بر حالگه کیتر مشلردر . همه باشقه لر نك
 اوشبو طالمودده بیان ایدلگان حکملرنی تمامیله یرینه کیتروب کیتروم یکمی
 تیکشروب و کوزه توب طور مق هر بر یهودینک موینینه فرض ایلمشدر .
 اگر بر یهودی اوزینک دیند اشلردن بر سینک طالمود مکملری
 بویونچه یورومگاننی سیزدی ایسه در حال محله قارت لرینه خبر بیره در
 و آنلر در حال اول کیشی گه « لعنت » مهرینی باصالر . اوزلرینک اولسکی
 باشقلری طرفندن عقل و فکر لری چیکله نوب و کیرته لنوب قویولدیغی
 چهته یهودیلر همیشه اسکى عادتلرینه بیک نق یابشوب بوندن منک یل
 اولسکی روشلرنجه دیب ایتورلک ایسکی اعتقاد و عرف عادتلریله
 اوز باشلرینه آیروم بر دنیا بولوب یاشیلر . اولسکی لری طرفندن
 امر ایدلگان عمللرنک بارسنیک یرینه کیتروب بترو ممکن اولمدیغندن
 یهودیلر بونی تیک آندن بوند غنه اجرا ایتلر . بناء علیه آنلر نك
 امر ایتولردن مقصود بولغان نرسه میدان غه کیلماپنجه قالدر . مثلاً:
 یهودیلر گه اوزلرینک اسکى شریعتلری بویونچه، یش یش یوونمق لازم
 ایلمشدر . بوندن مقصود ایسه تمنی طازه طوتوب سلامتک که سبب
 اولمقدر . حالبوکه یهودیلر نك رابیین لری بونی « قولنی یومق گناهلردن
 پاکلانور ایچون لاندنر » دیه تفسیر ایتدیکلردن یهودیلر کرچه قول
 لرینک اوستندن صو یوگورتب آلسه لرده قوللری همیشه کویسنجه
 پچراق کوینچه قالدر .

یهودیلر عجبکه قالورلق درجه ده بر برسینک فائده سینته طرشوچان و بر برسینه یاردم ایندوچان بر خلقدر. شهرلرده اوز آلدینه بر محله بولوب اوطوره لر و بیک نق صورتده بر برسینه یابشوب بازار وسودا یرلرنده ده اوز آلدینه بولنورغه اجتهاد ایده لر. یهودیلرنک اوز جنسلرینه اولان محبتی خرستیانلرنک [همده مسلمانلرنک] اوز جنسداش لرینه اولان محبتلرنن آرتوق وک وچلیره کدر. اوز جنسداش لرینه یاقلامی ایچون هر برسی اتفاق ایله بر کشی کبی درحال میدان غه چغالر. [مسلمانلره عبرت] گرچه یهودیلر اوز آره لرنده بر برسی ایله هر وقت بیک طاتو ویشخی طورماسه لرده، بر برسی حقنده اولان نزاع، حسد و غیبت لری مخصوصا بر بر تورلی اش وپودرهت آلمق طوغرولرنک بر برسینک آلدینه چغارغه طریشلوری خرستیانلردن اسک بولما. سده لکن آره غه بر بیات دین کشی کره باشلادیمی؟ هر قایوسی بر بولوب آکارغه قارشو طوره لر. حتی اورامک فلانک بر بیات دینده کی کشی بر یهودی ایله قچقرشه باشلاسه یهودیلر درحال کتولری ایله جیولا لرده قچقرشونک سببنی وحقلقنک قایسی یاقده اولایغنی ده صورامایچه درحال یهودی یاقلی بولالر. اش وپودرهت آلغان وقتلرده بر برسینک آلدینه چغوب اوزلری آلورغه بیک طریشه لر، لکن آره لرنن بر سی آلدیمی باشقه لری درحال آندن چینگله لر و آنی آلغان کشی گه ضرر کیترو قصه نده اصلا بولنمیلر.

یهودیلرنک اوز جنسلرینه مخصوص بیک کوب صفتلری واردر. مثلا: یر یوزینک تلاسه قایو اورننده بولسون یاشاب کوبایه لر، هر تورلی حاللرگه توزه لر، دنیانک تلاسه قایو یرنده بولونسونلر شونده نیشارگه، نیچک یاشارغه تبوش اینیکنه بیک تیزلک ایله توشنوب آله رق اشلرینی، بولغه قویالر. یهودیلر طوغه شد انوق متحرک، ینکل، اوستا وهر نرسه گه هوسلی بولالر. سوزنیده بیک تیزلک همده کوز،

قاش و قول اشار تلمريله سوياملر . برنيچه سي بر يرگه كيلديمي هيچنه آقرون سوييلشه آلميلر ، هر قايس قوللمريني سلسكه لر ، قچقره لر وحتي سوزلري اصلا اوزلرينه متعلق بولماسه ده بحث لשוב نزااعلاشه لر . يهوديلرنك لساني بيك اسكي زمانلرده اولان عبراني تلمينه باروب طوقتامقده ايسه ده صوگنندن زمان اوتكان صايون چيت تلمردن وخصوصا اسكي نمسه تلمندن بيك كوب سوزلر قاتوشمشور . بوكونگي كونده گي يهودي تلمده طاماق توبندن چيقه رق قولاقغه خوش ايشلمي طورغان سوزلر كوبدر . يهوديلر ايچون ياوروبا تلملريني شول تلملرنك ايالري كبي درست سويلرگه اوگرنوي بيك چيتندر . خصوصا روسچه ني درست سويلرگه برده تلمري كيلمي . بريهودي نه قدر او قوغان ونه قدر اوستا سويلي طورغان بولسه ده روسچه سويلكان وقتنده اوزينك يهودي ايكانلگي بيلنوب طوره در . چونكه بونلر باشقه تلملرني بيلسه لرده يهودي تلمينه مخصوص بر شيوه ايله سويليلر .

يهوديلرنك عبادت ايتولريده باشقه تورليدر . بز مسلمانلر عبادت وقتده دنيايي ممكن قدر اونوته رق كوكلني عبادتكه وخت اياغه يباروب سكونتمده بولنورغه طريشه مز . يهوديلر عبادتكه باشلاغانده اك اول باشلارينه فورازكه (قارتوز) كيه لر ، [چونكه بونلر چه دخی عبادت وقتنده يالان باش بولونورغه ياراميدر .] ماگنايلرينه وقول لرينه قايش باغليلر ، بوندن صوك پوچماقغه طوغري قاريلرده بتون تملري ايله سلسكنوب دعاء اوقورغه كريشه لر . اوزلرينك اعتقادنجه ماگنايغه وقولغه قايش باغلاو خدایني ايسكه توشورر اوچون ، سلسكنو ايسه باشن دنيا فكلرلريني چغارر اوچون كرکدر . سيناغوغيلرنده وعبادت خانه لرنك دخی عبادت ايتولري شول روشچه اولوب بونلرنك قيلنشلري عبادت حقنده اولان بزنك فكمزگه بتونلاي مخالفدر . عبادت خانه لرنك عبادت وقتنده بعضيسي اوطوروب طوره ، بعضيسي آياقده بولا ، بعضيسي

یوروب طوره، و بعضیسی اوڭغه، بعضیسی صولغه قاراغان و بعضیسی آرقه سی ایله او طوغان بولادر.

یهودیبار هر کون عبادت و قتنده خدادن: موسی علیه السلام نك تیزرك یبارلووینی صوریلر. چونکه آنی همیشه کوله لر، کر چه اوزلرینك خدا نك آچووینه دوچار اولر یقلرینی بیلسه لرده همیشه اوزلرینی خدا طرفندن باشقه لردن قدرلی ایدوب صایلانمش بر ملت دیه اعتقاد ایسه لر. عبادت و قتنه: « یارب بزگه رحمتك برلن نظر قیل، حاله زنی ایشت، مشکل لیکر مزی کور، بز بوغاز لنورغه آلوب بار یله طورغان قویلر منزلنده مز، هر کشی طرفندن مسخره گه و کولسکوگه قالدق. بزنی کورگانه هر کشی باشنی سلکه در، شولای بولسه ده بز سینی اونوته مز، سینک آخرغه قدر بزنی اونوته، یارب! بز نك اوز طرفندن صایلانمش بر ملت ایدک مزی خاطر یگه کیتر، آچوو یگی بتر، مرحمت ایت» دیه دعا او قیلر.

بیبلی دن آنکلاشک یغنه کوره اسکی یهودیلر نك عبادت لری یالکزر قربان چالمقدن عبارت اولوب بونی اوللری صندقه صالوب « اون وصیت » قویولمش کرسی یاننده، صکره لری قدس عبادتخانه سنده اجرا ایته لر ایدی. صکره قدس شهری تخریب و یهودیلر اسیر ایدلر کک عبادت اوچون قربان چالمق یانینه بعض دعا لرده قوشدی لر. بو دعا لر نك کوبسی عهد عتیق دن [توران دن] آلمشدر. بو کونگی کونده یهودیلر نك عبادت لری « هر کونلک » و « بایراملق » اولمق اوزره ایکی گه بولنمشدر. برنجیسی ایرته و کیچ برلن کونده ایکی مرتبه سیناغو غیلرده یعنی عبادتخانه لرنده اجرا ایدیله در. یهودیلر عبادتخانه گه بارغانده بر صومقه غه صالوب قوللرینه طوته رق دعالمق کنایه، و عبادت و قتلر نك کیه طورغان « طالمیس » اسمنگی نرسه لرینی و « بوغومولیه » اسمندکی ماڭغای لرینه و قوللرینه باغلی طورغان قایشلرینی آلوب باره لر.

« طاليس » اورتە سندن يول يول قاره كېتمەش بركيساك آق ماتير يادان و « بوغومولىمە » ايسە اوستلر يىنە دورت پوچماقلى كچكنە برر قاروبقە باغلانمەش اولان اوزون ايكي قايشدن عبارتدر . بونك قاروبقە لرينە شريعت مكارى يازلغان بتى لر صالنگان بولادر . هەدە يهودى علما سينك سوزار يىنە كورە طاليس دە ۶۱۳ تورلى خاصيت وعىل واردر .

يهوديلر عبادتخانە لرينە باروب كر كراچ اوزلرينك اولدن صاتوب آلوب قويغان اورنلر يىنە اوطررە لر . آلدە رابىين لر ي بولونا ، اوطورغاندن صوك هر قايسى اوزينك آل يىنە قويغان دعالقنى اوقورغە باشليدر . بر آزدن هر قايسى طاليس ايله بوغومولىمە لرنى كيمە لر يعنى قايشلر يىنك برسنى قوللر يىنە ايكنجيسنى ماڭلايلر يىنە باغلايلر . بواش تمام اولدە بر يهودى اورتە لىغە چغوب : « خداغە حمد آيتوڭز ، چونكە اول شفقتملى ورحيمە لييدر ، آنك رحمتى منگولاسكدر . » ديه بر دعا اوقيدر . بونك آرتندن شونده غى آدملردە قچقرشوب وطاوشلر يىنى بربر سندن آرتدررغە طريشوب شول سوزلر نى تكرار ايتە لر . شول وقتدە آفرون طاوش ايله اوقوغان كشىنى يهوديلر ياراتمى لر : « كوكلى قارالغان ، عبادتدن اثر لنوب جنبكە كىلمى ، ديلر . بونك بعدندە يرلاوچيلرى يرلارغە وحضرت موسى دعاسنى اوقورغە باشليدر . آندن صوك هر قايسى اورن لردن سيمكرشوب طوروب وممكن مرتبه قاطى طاوش ايله قچقروپ : « اى اسرائيل ايشت ، سينك ربك بردر » ديلر . بونى فوق العادە گوڭلب وشاولاب آيتە لر . وبوك آرتندن بيودقلىرىنى يوغارى كوتاروب : « الله بردر » ديه قچقرە لردە اوطوروب هر قايسى تورلى تورلى دعالر اوقيلر . بودعالر نى آقورونلىق ايله اوقيلر . فقط يرلاوچيلر بعض سوزلر نى اينكاندە گنە اوطورغان آدملرنك هر قايسى اوز اورنلرندە اوچر مرتبه قوزغالشوب قويا لر . اك آخردە هر قايسى سچدە گە كيتوب ايمان اوقيلردە شونك ايله عبادتلىرى تمام بولادر .

اوشبو طریقیجه هر کون ایکی مرتبه عبادت ایتوهر یهودی که بورچ ایسه ده بونی یرینه کیترو مکن بولماغانلق سببلی هیچ بولماسه هر کون یهودیلر برر مرتبه طالیس لرینی کیوب قویالر. چونکه بو ۶۱۳ تورلی ایزگو لکنی بریولی ایتوکه برابر بولادر دیه اعتقاد ایده لر.

بو عبادتدن باشقه دخی هر کونگی اشلرنک آلدنده آرتنده مثلا: یوقلارغه یاتقانن، طورغاچ، آشاغان اچکاندن صوک، سفرگه چقغاننک و سائر وقتلرده اوقوله طورغان برچوق دعالرنی هر بر یهودی اوزیده بیلورگه وبالالرینه ده اوگره ترگه تیوشدر. هر بر یهودیگه هر کوننک دعالق کتابلرننن ایلیلی بیتنن آرتق دعا اوقورغه طوغری کیله در. همه گرچه آشغی لقی ایله و معناسنی آکلاماینچ، بولسه ده یهودیلر بونی یرینه کیترماينچه قالمیلر. آشاغان و اچکان وقتده دعا قیلماغان کشتی یهودیلر خد ایننک نعمتلرننن فائده لنوبده آکا قارشو شکر ایتمکان بریمان آدم سانیلر. عادتده یهودیلرنک اولرنده گی ایشکلرگه کچکنه یاشچک قاداقلانوب آنک اچینه یوقاریده مذکور «ای اسرائیل ایشت، سینک ربک بردر» دیگان دعا سالنغان بولادر. یهودیلر اوگه کرکانده هم چقغانده شول یاشچکلرنی اوبه لر.

یهودی بایراملرینک آره سنده بیگ الوغ سانالمقده اولانلردن برسی «شاباص» یعنی شنبه کوندر. بو کون یهودی بایراملرینک پادشاهیدر. یهودی بتون آطنه بویونچه اشلی، طریشه، آچلی طوقلی طوره، لکن نچکده بولسه شنبه کوننی الوغلاب بایرام ایتارگه آزمی کوبهنی آقچه حاضریدر. شنبه کون یهودیلرگه هیچ بر اش اشلارگه یارامی. بو کوننی تمامیه استراحتده کیچروب عبادت ایتارگه وممکن مرتبه صیلانورغه تیوشدر. یهودیلرنک باشقه بایراملری کبی شنبه کون بایرامیده ایرتهسی کوننک کچندنه ییلدیز قالقغاننن اعتبارا باشلیدر. شول وقتنک یهودیلرنک ایرلری سیناغوغیارینه جیلوب عبادت ایتلر،

صکره اولرینه قایتوب آشارغه اطوره لر. نه قدر فقیر بولسه ده یهودی بو آشنی بیخشی و کوب یا صارغه طریسه در. بو آشفه کومچ. بالق، شوربا، صاوس حاضرلیلر، ایت پشره لر. آشغان و قتل شم یاندیره لر، شراب اچهلر و هر آش آلدندن هه و ثنا ایتهلر. خصوصاً شنبه کونی نك الوغلی و مبارکلیکی حقنه اولان ماملرنی یهودیلر بیک یاراتوب اوقیلر.

کر چه شنبه کونی بایرام ایتونک تیموشاکی موسی پیغه بزنک شریعتی بویونجه الله تعالی طرفندن تعیین ایدلمش ایسه ده یهودیلرنک راببین لری بوکا اوزلری طرفندن بیک کوب نرسه لر آرتدروب بر جهندن غایت اوکغایسز بر حالگه کیمترکانلر و ایکنچی جهندن، بو اوکغایسز لغلردن قوتولور ایچون بر چوق تاوئللرگه یول آپمشلردر. مثلاً: یهودیلرگه شنبه کون کیسه لرنده قول یاولغی یوروترگه یارامی، چونکه آنی یوروتو آز بولسه ده بر اش بولدر، شنبه کون ایسه هیچ بر اش اشلرگه یارامیدر. هالبوکه قول یاولغنی موین غه اوراب یا که بیلرگه باغلاب یوروتوده برر ضرر یوق در. شنبه کون سودا ایتارگه اصلاً درست توکلدر. هالبوکه اگر آلوجی آدم اوزی صالوب آله رق آقچه سنی اوستال اوستینه قویوب کیتسه آراقی صاتارغه یاریدر، لکن اول آقچه نی اوستال اوستندن کیوم چاپرووی یا که یاولق ایله طوتوب آلورغه تیموشدر. نه قدر کچکنه شی بولسه ده بر نرسه نی بر یورتدن ایکنچی یورترقه ایلترگه اصلاً درست توکلدر. هالبوکه شول ایکی یورت آره سینه کچکه بر یب طارتلسه شول یورتلرنک ایکسی بر حکمنده اولوب برسننن ایکنچیسینه تلاگان قدر نرسه ایلترکه یاریدر.

شنبه دن باشقه دخی یهودیلرنک بر نیچه بایراملری واردر. بونلرنک آره سنده: پاسخا، په تی دیساتنیتسه، قوشه ی، یگی ییل و «پاکلانو» بایراملری ضرور والوغ بایراملردن صانالمقده در. پاسخه بایرامی یهود

یلرنک مصر فرعونلری قولندن اسیرلرکن قوتلولری یادکارینه هر سنه مارت باشنده یاصالوب سکز کون دوام ایتهدر. اوشوسکز کون اچنده یهودیلر آچیتقان قاهر جنسندن هیچ بر طعام آشامیلر. حتی ایکمکنی ده چوپره سالوب آچیتوب پشرمیلر، بلکه یالکزدون ایله صوقاشدیر وبقنه یاصیلرهم طوزده سالمیلر. پاسخه قوزوس اورنینه ایتنی صوغان وطورمالر ایله برلرکنه قزدیروب (زارقوی ایدوب) آشیلر: گویا بونلرنی آشاو اولگی زمانده قارت بابالرینک مصرده نه قدر آچی عمر کچردیکلرینی خاطرگه کیترده. عبادتنی هم بو کونلرده بیک شب ایتهدر.

«پهتی دیساتنیمتسه» بایرامی طورسیناده موسی علیه السلام غه الله تعالی طرفندن شریعت یبارلووی یادکارینه اجرا ایتلهدر. بو بایراملرنک یهودیلر بتون تون بویونجه یوقلاماینجه عبادت ایتوب چغالر. تورات اوقیار، هم یالکزد سوت آشی غنه آشیلر. پهتی دیساتنیمتسه بایرامی آرتندن اوزاقلاماینجه قدس عبادت خانه سینک خراب ایدلوی یادکارینه اوله رق بر کون ماتم طوتوله در. بو کوننی یهودیلر اوزلرینی کویا اسیرلرکنه حساب ایدوب ییلدیز قالقغاچجه غه قدر هیچ نرسه آشامیلر اچمیلر. کوننی ایدهنگه اوطوروب اوتکاره لر، یاناقغه یاتمیلر.

«قوشه ی» بایرامی یهودیلرنک مصردن چقغاج فلسطین صحرالرنده قرق ییل یورولری یادکارینه اوله رق کوز کونی اجرا ایتلهدر. سننابر باشلرنک یهودیلرنک یاکی ییل باشی بولادر. یهودی علماسینک بیانلرینه کوره یاکی ییل باشنده عمل وکناه دفترلری قارالادر. شونک اوچون یهودیلر غایت قورقوب بو کوننی روزه، عبادت، دعا وکوز باشی ایله قارش آلالر. یاکی ییل باشینک ایرته سی کوننی اوزلرینک عبادتخانه لرینه جبولوب اوزون آق کولمکلر کیه لر. عبادت وقتنده کوبسنجه الله تعالی نک حکمی نک قاتیلغی بیان ایدلرکن آیت لر اوقولوب

تکرار ایدیله هر قایوسی یغلاشه لر . آره لرندن برسی قیامت کوننی خاطرگه توشورمک اوچون فرشته گه اوخشاتقان بولوب برطروبا قچقرتا ، بونک ایرته سی کونی یهودیلر صوبوینه جیولشوب صواوستمنه کیمولرینک ایثارلرینی ساکله لر ، گویا شونک ایله گناهلری قویوله در .

یاگی ییلدن صوک آره سی کوب اوتما ییچه « پالانو » بایرامی بولادر . طالمود [یهودیلرینک شریعت کتابی] نک یانینه کوره بو کونده جناب حق اوزینک حکمنی طوتماغان کشیلردن انتقام آلمق ایچون اوت ، قانچ ، طاش ییباروب اک صوگنی حکم گه باشلیدر . عهد قدیمه نک بیانینه کوره « پالانو » کونی توبه واستغفار کونی اولوب بو کونده قربان چالورغه وکوکلمنی کناهلردن پالار که تیوش ایسه ده طالمودنی تصنیف ایندوچیلر بونی عمل وکناهلرنک حساب کونی دیمشار و بوندن اول قرق کون روزه طوتارغه امر ایتمشلردر . یهودیلرنک روزه سی کوندز آشاواچودن طبولمقدن عبارت اولوب کیچ برلن تلاگان نرسه نی تلاگان مقدرده آشارغه یاریدر . اوشبو « پالانو » کونی نک ایرته سنک یهودیلر خدای مرهمتکه کیلرپ کناهلری اوچون ویریله چک جزادن قوتقارسون دیه قربان ایدوب طاوق واتچ صویالر . ایرلری آق اتچ ، خاتونلری آق طاوق آلوب آیاقلرینی باغلاغاچ شونی طوتزب اوزلرینک باش تیره سنده ایلاندره لر ، وباشلرینه اورا اورا : « بو اتچ یا که بو طاوق بنم اوچون فنا بولسون ! بوکارغه اولوم ! بگا سوینچلی عمر بولسون ! » دیلر . بوندن صوک یونچوغان بیچاره قوشنی صویوب ایمنی پشروب آشیلر . اوشبو بایرام کونی نک کیچنده یهودیلر اوزلرینک سیناغوغیلرینه بارالر ، شونده اچینه قوم طوتروب قویغان یا شچک که الوغ بالاوزشمی قادیلر ، بربرسینک قارشوسینه تزلنه شوب بخیللک اوتنوشه لر واخلاص توبه لرینه اشارت اولمق اوزره هر برسی اوزینک کوکره گینه و برسی ایکنچی سینک آرقه سینه بر قایش ایله بر

نیچه مرتبه صوغادر . حالبوکه اوشبو وقتده سیناغوغیده عبادت ودعا ایدیلهدر، کناهلرندن توبه ایدوب یغلاشار، آه واه ایله قچقریشوب بتون کورشی اوراملرینی یاڭغوراتالر . باشقه دین خاقلری بونی ایشتدکنه تعجبده قالالر . شونک اوچوندرکه بوکچم کویا بریهودینی تری کوینچه شیطان آلوب کیمته ایکن دیه بر حکایه سویلنمکده در .

یهودیلر اولگی زمانده فلسطین ده اوزلرینک پادشاهلغی بار وقتده یالکیز ایگونچی لک ایله شغل لنه لر ایدی . پادشاهلقلری بتوب دنیاغه طاراله رق تورلی خلق آره سینه توشکاچ بو خلقلر یهودیلردن شبهه لنوب آنلرنی بر بیلاودن وتورلی صناعت ار ایله مشغول بولودن منع ایتدیلر . بناء علیه یهودیلرگه یالکیز، اوللری بر خورلق اش صانالا طورغان ، سودا ایله شغل لنوگنه قالدی . یهودیلر سودا بابینه تیز وینکل لک ایله توشنوب آغاندن صوک اوزلری یاشی طورغان مهسکتلرنک هنر و صناعتنی ده آقرون آقرون غنه اوز قوللرینه کرتوب آلدیلر . بر یهودی برر تین اب جیا جیا نیچمکده بولسه بر آز سرمایه یاصاغاندن صوک صور سوداغه کریشوب هر طرف ایله آلیش ویریش ایته باشلیدر . یهودی کرک بر کشینک وکرک بر پادشاهلقلنک باشینه کیملکن تورلی حاللردن ، اوڭغایسز وقت لرندن فائده لنوب ، اگر لازم بولسه وقتلی چه اوزی یاردمده هم بولنوب فرصتن استفاده ایله بایوب قالونک یوللرینی بیک یخشی بلهدر . یهودی عهری بویونجه طریشه ، خدای طرفندن اوزینه بیرلکن عقل وفکرنی افراط درجه ده اشلاته ، نینداین اشدن نینداین وقتده نه کبی فائده کوررکه ممکن ایدیکنی بیک یخشی آکللی ، باشنده بر مقصودی وفکرلی بولا ، شول مقصودینه طوغری هیچ آریمانیچه غایت ثبات ایله حرکت ایته ، مقصودینه ایریشو ارچون مانع بولغان نرسه لرنک هیچ برسی قارشوسنده طوقتاب قالمی ، هر قایوسینک چاره سنی ویولنی طابادر .

یهودی‌لر بورچقه آقچه بیروب طورو ایله افراط درجه ده اوستا فائده‌لنه بله‌لر، شوشی اشلری آرقه‌سنده بونلر مقبول کشی‌گنه دگل، بلکه لزوملی وکرکلی کشی بولوب طابولالر.

بعض وقتده سودا اشلری طوغری کلمه‌یکی سبیلی یهودی بار کبک مال وملسکندن آیویله، لکن اوزینک چدامغی، تدبیری، اشکه اوستالغی آرقه‌سنده باره طورغاچ دنیا‌نک راحتنی طاغن قولیمه کرتهدر. یهودیلر آقچه سودا‌سنی [بانقه معامله‌سنی] اوز قوللرینه آلهرق «بانکیر» اولمشلردر. آوستریا، گرمانیا، فرانسه، انگلتره کبی غربی یاوروپا مملکتلرنده یهودیلر قولنده بیک ضور سرمایه‌لر هم غایت الوغ هنر و صناعت اشلری واردلر. شونک ایچوندرکه پادشاهلغی اشلرنده بونلرنک یغشی غنه درجه‌ده سوزلری یورومکده در. بومملکتلرده کوبدن بیرلی یهودیلر تمام ایرکنلک و تیگز لک ایله [حریت تامه و مساوات حقوق ایله] فائده‌لنمکده درلر. شولای بولسه ده بونلر همیشه فکر و اعتقاد جهتمدن خرسیتیانلر ایله یاقنلاشه‌یلر و آنلر ایله یغشی کیچمه‌یلر.

یهودی‌لرنی یاراتما و چیلر: بونلر اوزلرینک آرس‌لکی، ویتزلکی آرقه‌سنده یرلی خلق نك آقچه سیله باییدر، و یایور ایچون ایتکن تدبیرلرینک باشقه‌لر ایچون ضررلی اولوب اولم یغنی تیکشوره طورمیدر، دیلر. همه بونلر، شریعتلری بتمون انسانلرنی بربرسینه قرداش صانامقده اولان، خرسیتیانلر آره‌سنده یاشادقلری حالده اوز لرینک «کوز ایچون کوز» دیه انتقام آلورغه مساعده ایته طورغان و حتی باشقه ملتلرنی دشمن کوره طورغان «عهد قدیم» حکملری آره سینه یابشه‌رق طوگوب قالمش لردر، دیلر. فی الحقیقه طالمودده و آنک شرحلرنده بیک اسکى زمانلردن قالهرق خرسیتیانلق قاعده‌لرینه بتونلای قارشو کیله طورغان حکملر یوق دگلدر. گرچه بو حکملرنی یهودیلرنک کوبسی طوته‌یلر و حتی بارلغنی ده بله‌یلر، شولای بولسه ده

بوند این حکملرنک محض بارلغی خرستیانلرنک اچنی پوشوره در .
شونک اوچوندرکه یهودیلرنک بعضیلری اوزلر وک بوند این حکملرینی
طاشلارغه کرک دیلر هم بر قدریسی طاشلانمشدرده .

یاور وپا خاقلرینک بارسنندنه بیگره ک یهودیلر نهمسه لرگه یلشه لر :
اوزلرینه نهمسه فامیلیاسی بیره لر ، نهمسه جه سویلاشه لر وکوبسنجه اوزلرینی
نهمسه ایوب کورساته لر . اکر بر یهودی اوز دیننی طاشلاب خرستیانلقنی
قبول ایده چک بولسه کوبسنجه پروتستان [لوتیران] مذهبنی قبول ایده در .

یهودیارنک غایت زیوره ک ، قولندن اش کیلوچان و طریشوچان ،
قناعت و صافچل لی ایله باشقه لردن مماناز بر نسل ایریکنده اصلا
شبهه یوقدر . بونلر آره سننن بر چوق عالملر ، محرر ، موزیقانت لر ،

رساملر ، حکاکلر ، تجارار ، صناعتکارلر کبی ترقیات بشریه نک هر
جهنجه کمالات ایهلری یتشه شدر . یهودیلر آره سننن بر چوق ماهر
طیب لرده یتشهش و بعضیلری صور شهرتلر هم قازانمشدر . بتون

دنیاغه طارالولری وکوبسنجه باشقه لر طرفندن قسنقی لق کورولری
یهودیارنک عقلمرینی دها زیاده آرتدررغه و اوسنالی ایله یاشاب
مطلقا فائده کیتره طورغان نهمسه لرگه ذهن یبارولرینه سبب اولمشدر .

شونک اوچوندرکه باشقه خلقلر بونلرنک مدهش رقابتنن قورقوب
اوزلرینی یاراتمیلر . یهودیلرنک رقابتنن [اوستکه چغووندن] قورقمی
طورغان دنیاغه یالکیز ایکی تورلی خلق واردرکه بونلرده ارمنیلر
ایله روملدر . سودا و آقچه اشلرنده بونلر یهودیدن قورقو بر یاقده

طورسون ، بلکه اوزلری یهودیلرگه درس بیررلک درجه ده ماهردرلر .
شونک اوچوندرکه یهودیلرده بوخلقلر آره سننه یاشارغه یاراتمیلر .
دنیا نک هر طرفند غی ممالکتارگه قاراغانده یهودیلرنک اک کوب
یری بزنگ روسیه ممالکتیدرکه بونده اوچ میلیوندن آرتق یعنی
بتون دنیاغه طارالغان مجموع یهودینک یارطیسندن زیاده یهودی واردر .

بونلرنك بر مقداری هنر و صناعتچی اولوب روسیه نك هر بر شهرلرنده
 و قالغانلری بر لکده اوله رق روسیه نك جنوب و غرب ولایتلرنده
 یاشامقده در. بونلرغه شول اوزلرینه بیلگی لنگان ولایت لردن چغوب
 باشقه شهرلرده یاشارغه رخصت یوقدر. بوندن یوز ییللر مقدم یهودی
 لرنك ایگونچی لك ایله مشغول بولولرینه، رخصت بیدر و گنه دکل، بلسکه
 هر تورلی طریق بران بونلرنی اوشبو کسب که اوگره تر اوچون یاردم و اجتهاد
 ایدلدی. روسیه نك جنوب طرفنده یهودیلرنك اوزلرینه مخصوص بر
 دائره تشکیل ایدیلوب شونده ایگونچیلک ایتولری اوچون هر تورلی
 تدبیر و یاردملر کورساتلدی. لکن برنلرنك هیچ برسمندن نهره
 چیقما دی. قاید ه غنه بولسه ده یهودی ایگونچیلک و صباچیلقن طایارغه
 طریقه، سوداغه، هنرگه، بانکیرلک که، پوستایالی دؤورار، مسافر
 خانه لر طوتارغه، ملکار اجاره غه آلورغه هوس و میل ایتده در. شونك
 اوچوندر که یهودیلر اوزلرینه طور رغه رخصت بیلر لگان کوبیرنالرده بار
 کبک سودانی غنه دکل، بلسکه هنرلرنیک اوز قوللرینه قاراتوب آلمشلردن:
 تگوچیلک، ایکنچی لک، بالطه جیلق، بویا و جیلق، تپهر جیلک،
 اسلیسارلق، طاشجیلق، توبه یابو جیلق، ساعتچیلک، آلتون کوش
 اوستا جیلغی کبی اشلرنك بارسنیده اشلیر. یوک طاشوچیلق کسپی
 بتونلای بونار قولینه کروب بتکان دیب ایتور لکدر. کوبسی محض
 هماللق، صو و اوطون طاشوچیلق ایله معیشت ایتده در.

یهودی هر جهنجه اوز حاجتنی استعماله غایت معتدل اولدیغندن
 هر وقت، بخشى کچنمک آرزوسند، اولان، خرستیمانن اوچوز اشلای
 آلدن. یهودی هر وقت نرسه نی اوچوز آلوب اوچوز صاتونك ره تنی
 بیک بخشى بله در. کرچه کوبسنجه طاواری بخشى بولماسه ده آنسینه
 کوب اعتبار ایتده طور میدن. یهودی بولغان یرده صاتونکده، آلونکده
 و بر ایش کورونکده چاره سی یوقدر. یهودی هر نرسه گه یتشه، هر

نرسه نی اشلی وهر نرسه نك چاره سنی کوره در، البته اوزینه بر مقار
 فائک آوشرطی ایله . یهودیلرنک اک یاراتا طورغان کسبلرنن برسینه
 ماکلیرک ایتودر . یهودیلرنک بیک کوبسی محض شونک ایله کپچنوب
 طوره لر . بو کسب ایله شغل لنوچیلر اوزلری هیچ بر نرسه اشلامیلر .
 بونلرنک خدمتلی : هر تورلی یوموشلرنی یرینه کیترو وهر تورلی
 معامله رده واسطه جیلای ایتودر : ساتوجی غه آلوچی ، نرسه کرک کشی گه
 آنی یاصاوجی ، آقچه ل کشی گه آقچه سنی قرض غه بیروب طورر اوچون
 آقچه غه محتاج کشی طاپتی وشونک کبی اشلردن عبارتدر . اوشونک
 کبی اشلرده واسطه جیلای ایدوجی یهودی هر ایکی یاقدن اوزینه آزمی
 کوبسی خدمت حق آلادر . یهودیلرنک بیک سوه طورغان کسبلرنن
 برسینه قاباقچیلای و آراقی ساتوجیلای اولوب بونلر بواشنی پک اوستالای
 ایله یوروتهلر . هم آراقی غه قارشوخلای نك بیک کوب آقچه سنی اوز
 لرینک کيسه لرینه آغوزه لر ایدی . . لکن صوک وقتلرده حکومت آراقی
 سوداسنی اوز قولینه آله رق یهودیلرنک بوفنا ایشلرینه خاتمه چکدی .
 اوزلری هر نه قدر اوتکون ، یتز بولسه ارده روسیه ده کی یهودیلرنک
 بیک کوبسی غایت فقیردر : طغزلقده ، پچراقلقده و آچلقده عمر
 اوتکاره لر . همه شونسی عجیبدر که : برتگوجینن یاکه اینکچی دن
 آرتورای اش بولداغان کچکده گنه شهرلرده یاخود اورنلرده آنلر دوزینه لب
 یاشیلر .

غایت بای بر یهودی روسیه یهودیلرینی طغزلانوب بر لاسکه
 یاشاودن قوتقارر اوچون آمریقانک « آرژانتین » اسملی پادشاهانن
 یر ساتوب آلوب بونلرنی اوز راسخوی ایله شونده کوچرما کچی
 بولغان ایدی . لکن یهودیلر بونک کوچارگه برده هوسلک کورساتمیلر ،
 کوچکانلرینکده کوبسی کیری قایتدی : « روسیه دن باشقه یرنی بزنگ
 وطن ایته سهز کیلیدر ، باشقه لرنک میلجونلری کرک دکل ، بزنگه روس

پادشاهسینک مرهمتی، روس خلقی نك مجبئی بولسه بته در « دیلر .
 بوکونکی کونده یهودیلر آره سنده : « اگر بزنگ حقه زده بولغان آیروم
 نظاملر (قسنقی لقلر) کوتاریلوب روسیه نك هر بر شهرلرینه طارالوب
 یاشامق ایچون رخصت ایدلسه بزده یالکیز روسچه تل ایله گنه سویاشور
 ایدک، عرف عادات وقاعده لرمزنك کیشمگان یرلرینی بتورگه ،
 پراسینت آلوچیلق وباشقه شونك کبی یخشی بولماغان اشلردن طیولور
 ایدک » دیوچیلر واردر. لکن باشقه مملکتلرده ایدلش تجربه لر
 بوسوزلرنك درست بولماوینه شهادت بیره در. یوز یلر اول فرانسه
 حکومتی اوزینك قول آستنده بولغان یهودیلرگه تمام ایرکنلک [حریت
 تامه] ویرمشیدی فرانسه ده بار کبک یهودینك مقداری اوچ یوز منک
 دن آرتق توکلدر. حالبوکه دنیانك اک بای مملکتلرندن اولان فرانسه
 پادشاهلغنده غی بار کبک مال وبایلغنك دورت الوشده برسی بوکونکی
 کونده تامایله یهودی قولینه کروب بتکانلکی ظاهر اولمشدر. بزنگ
 روسیه ده ایسه یهودیلر نك مقداری فرانسه غه قاراغانده اون مرتبه
 دنده کوبره کدر. اگر بزده شولای ایرکنلک ویرلسه بونلر قولینه
 بتون روس بایلغی نك دورتده جر الوش گنه دکل، بلکه آندن
 کوبره گی ده کرو احتمالی واردر.

صوك

اعلان

کالنداری

۱۹۰۶ سنه سی ایچون زمان کالندارنده هر کمنگه کرکلی و منفعتلی خبرلر، هر آینک خاصیتلری ایله برابر وعظ و نصیحتلر، تاریخی واقعه لر، تیمور یول و پارا خود، قار تیرغه و یاشلرکه و ماتون قزلرغه و هر کم گه لازم خریطه موجود در. بهاسی بیک آرزاندلر. بردانه طلب ایدنلره ۳۰ کاپک. پوچته خرچی ایله زاکازنوی اوله رق ۴۳ کاپک، نالور اوله رق ۵۳ کاپک. [بدلیمه مارکه کوند ریک افضلر اقدرو.] بش و اون دانه آلدیرانلر پزچته خرچنی تولاملر. دها زیاده سپارش ایدنلره یکر می کاپکن حساب اولنوب پوچته خرچی تولاملر.

۱۹۰۶ سنه زمان کالندارینه : یاپونیا و یاپونلر

کلام مسلمانلر

دخی اورگه لازم کورامش بندلر علاوه ایدوب

چورت آتقن

ویاپونیا، کاریه و مانچوریا خریطه لرینی کوندروب امیدده مزکه بو سنه کالنداری کچن ۱۹۰۵ سنه کالندارندن گوزل راق و طولیراق اولدیغی سببلی هر کم گه لازمه در دیب. مراجعت اورنبورغه، شرف الدین شهید اللین کتاب مغازه سی. روسچه بویله:

г. Оренбургъ, Книжн. магаз. Ш. К. Шагидуллина.

زمان کالنداری آلتی یلدن بیرو هر سنه باصله مقده در.

شرف الدين شهيد اللين نك نشر ايتديكى كىتابلار دن ساتلماققا در:
 عرب طوبى ۱۲ كاپك - ترك خانملرى ۸ كاپك - صالح باباينك اويله
 نووى ۵ كاپك - تعدد زوجاتى حفظ صحته تطبيق ۸ كاپك - معلومات
 نافع ۸ كاپك - ميرزا قزى، عشق خطى و اومارطه قورطى ۱۹۰۱ سنه
 اهالى اسلاميه كالتدار نك گوزل روسيه خريطه سى، پاريز جهان ويستاقوه
 سى، اورنبورغ كاروان سراى مسجدى، قريمده غور زوف و خراب اولمش
 «بلغار» شهرينك پلانلرى و رسملى ايله ۵۰ كاپك. هر كم گه لازم.
 آدرس كالتدار ۱۹۰۰ سنه سينه گوزل جلدلى ۲۵ كاپك. — هر كم گه
 كرلكى كىتاب كالتدار زمان ۱۰ كاپك. مفرح الروح مرثيه ۱۵ كاپك —
 ساعتلر آستينه قاغوب قويداق ايچون تقويم ۱۰ كاپك — مسلمان لرغه
 باش كيميون محكمه لارده صالحا و حقنه سينات رازياسنينيه سى ۵ كاپك —
 جنازه رساله سى ۶ كاپك.

صورتوچيلر آقچه سون كوند رسونلر. بوچطه خرچى آلوچينن . بر
 صومن كم سپارش نالور ايله قبول ايدلمز، ماركه كوند رلسون. زاد اتقه
 سز كىتاب يبارلمى. كىتابچيلره صور ا كرام.

مراجعت اورنبورغ، شرف الدين شهيد اللين كىتاب مغازه سينه .

رو ۵۳۶: г. Оренбургъ, Книжн. магазинъ Ш. К. Шагидуллина.

اعلان

نشریات کریمی

باپونلر، قوره لیلر، قطایلملر، فرانسزلر، نمسه لر، انگلیزلر، اینالیانلر، اسپانیوللر، عربلر، ترکلر، کبی دنبانک درلو طرفنده کی درلوملنلرک اموال جغرافیة و تاریخیه لرندن، دین، معیشت، تجارت، صناعت و هنرلرندن و باشقه حاللرندن بحث ایمن ۸ قلد کوجوک رساله لر روسچه دن ترجمه ایله آچق ترکی دیلکده نشر اولنه چقدر. هر ۱۲ جزئی برجلد تشکیل ایدوب برسمنده تمام اوله جف. ساتوده آیروجه هر نسخه سی ۱۲ کاپک. [بوگنا پوجته مارقه سی هم مقبوللر]. یوزی ۸ روبله در ۱۰ روبله ۲۰ کاپک بوللایهرق اسمنی هم آدرسنی یازدروب قویان ذاتلره برسمنده نشر اولنان نسخه لرک هر بری طبع اولندیغی کی اوز وقتلرنده کوندربلوب طور چقدر. بورساله لرک فکر آچمق، معلومات آرتدیرمق ایچون نه درجه ده بیوک فائده لری اوله جغنی بیان ایدوب وقت ایچرنگه شیمدیلک بن لردم کورمبورم ترتیبیله مطالعه بیورانلرک کندیلری بونی وقتیله پک گوزل آکلایه چقدر هم باشقه لرینده آکلاده چقلردر. برخانه ایچر وسنده برلکده یشادیغمن آدملری طانیمق نصل لازم ایسه یر اوزرنده برلکده یشادیغمن ملنلرکده حاللرینی بیله رک فکر و عبرت آلمق شو درجه ده لازمدر.

اورنبورغده مطبعه صاحبی محمد فاتح بن غلمان کریموف.

آدرس:

Оренбургъ, въ типографія М.-Ф. Каримова.

نشر ابتدیی اثر لر دن ساتلمقده در:

اسماء (كوزل، ملی بر حکایه)	۲۰
تقی عجب (اصول جدید و قدیمه معنی ادبی بر اثر)	۱۲
بیلکچ قز (خیالی حکایه)	۱۲
اورنبورع اچنده سیاحت	۷
بختلی قز	۱۴
طولچوقچیلر کتابی	۱۲
بختسز قز	۱۵
اوقوگز تقی عجب دن دخی عجب	۱۲
آفیساینت	۱۵
خیر دعاء	۱۰
سانورا صحرالری	۱۵
اوج آیلق سیاحت	۱۲

نشریات کریمی دن باصلدی:

- بایونلر، قوره لیلر، قطایلیلر، فرانسوزلر، نمسه لر، انگلیزلر،
ایتالیانلر، خیمه لیلر و بخارایلیلر، افغانلیلر،
هر جزئی ۱۲ کاپک دن.

بو کتابلر قزنده علی اسفر ائندی کمال الدینوفده، ابراهیم ائندی ادریسفده قرآن هم اوفاده
بتریا ولووبوقده نیاز محمد ائندی سلیمانوفده، و باشقه یلرده گی کتابچیلرده ساتلمقده در.

نشریات کریمی نك ۱۱ نجی جزئی « اسپانیوللر » در.